

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m. v.

(Lovforslag nr. 60. Fremsat 25/10 74).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Lysholt Hansen (S):

Forslaget om nedsættelse allerede fra 1. april 1975 af driftstilskuddet til bibliotekerne med 23 pct., når bortses fra de første 110.000 kr., er et led i den spareplan, regeringen har indgået med en række partier her i tinget, partier, blandt hvilke vort parti ikke findes.

Jeg kan sige, at jeg er meget forundret over, at dette forslag fremsættes, for folketingets kulturudvalg afgav den 13. juli 1974 en beretning, der rummede et ganske klart forlig, hvorfra jeg skal citere nogle enkelte ting, et forlig, hvorom der står, at det er indgået mellem ministeren for kulturelle anliggender, socialdemokratiets, venstres, de radikales, de konservatives, kristeligt folkepartis, retsforbundets og socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget, mellem hvem der er enighed om, at forslaget gennemføres således, at folkebiblioteksområdet overgår til bloktilskud efter objektive kriterier med virkning fra 1. april 1976, og at folkebibliotekerne indtil 31. marts 1976 kan påregne at få refusion efter de ifølge folkebiblioteksloven af 1964 gældende regler. Og så føjes det til for yderligere at understrege vægten i dette forlig: så kommunerne nu vil kende de økonomiske vilkår, deres folkebiblioteksvæsen skal regne med at virke under i de kommende år — altså den nuværende sats indtil 1. april 1976, derefter bloktilskud. Så kendte man reglerne. Og nu kommer så et forslag, der helt vælter det forlig, vi har indgået.

Det har altid været en god skik her i tinget — og jeg er meget ked af, at kulturministeren bryder denne skik — at når der indgås forlig, drøfter man i hvert fald med de parter, der er indblandet i et sådant forlig, tingene, inden man prøver at ændre på et sådant forlig. Og den normale praksis er, at forlig, der indgås, ikke kan ændres, medmindre der findes tilslutning til det hos alle de partier, der har været indblandet i det indgåede forlig. Men regeringen er altså sig selv

nok, den kan selv, den ved bedre end alle andre; til trods for, at den ikke har et flertal for sine synspunkter, har den altså ikke engang ulejlighet sig med at tale med os andre om disse ting. Jeg kan sige ganske klart, at vi i socialdemokratiet vedkender os det forlig, vi indgik i juni måned 1974, og vi kan henholde os til dette forlig.

Jeg må understrege, at i betænkningen var centrum-demokraterne ikke med, idet centrum-demokraterne tog et forbehold med hensyn til overgangen til bloktilskud, indtil kriterierne for disse er endeligt fastsat. Jeg skal ikke nægte, at i dag ærgrer jeg mig lidt over, at jeg indgik et forlig med en regering, som man altså ikke kan regne med følger tingene. For jeg har haft nøjagtig den samme indtilling med hensyn til bloktilskuddene: jeg ville meget gerne have afklaret problemerne med hensyn til kriterierne, inden vi overgik til bloktilskuddene.

Men nu er vi altså i den situation, at vi har dette forslag foran os, og jeg vil gerne sige, at det betyder for en række kommuner en total ændring af deres budgetter i det år, som de har lagt budget for, og for hvilket deres skatteudskrivning er fastlagt. Jeg kan sige, at for Københavns kommune alene betyder det en mindreindtægt på 3½ mill. kr.

Jeg må måske også lige have lov at føje til, at det er en mærkelig ting at fremsætte et forslag, hvor man totalt fritager for nedskæring de kommuner, der næsten intet har gjort for deres biblioteksvæsen, nemlig dem, der har refusioner til et beløb, der ligger under 110.000 kr. Når man har et driftstilskud på under 110.000 kr., er man et meget lille bibliotek; jeg vil skønne, det drejer sig om 80-90 biblioteker. De mindste, de kommuner, der altså intet har gjort ud over at lave et skolebiblioteksvæsen — og det er da også en god ting selvfølgelig — de, der ellers intet har gjort på folkebiblioteksområdet, skal altså ingen nedskæring have. Alle de andre skal have det. Jeg kan sige, det vel drejer sig om 80-90 biblioteker, der fritages for denne nedskæring. Jeg er skuffet over, at vi ikke har kunnet følge praksis. Det ville have været naturligt, hvis man havde fulgt praksis, at vi havde talt om disse ting. Men nu er der indgået et forlig, og jeg håber og tror på, at ministeren endnu er til at få i tale; så lad os dog se på, om der ikke var